

## Egunero euskaraz irakur...

GEXAN LANTZIRI



**ASPALDITIK**, gizar-terko egitura publiko nahiz pribatu guziak erdaldunak ditugulako, ez dugu euskaraz hitzegiteko eta are gutiago euskaraz irakurtzeko ohiturarik. Salbuespenak oraino urriegiak dira Euskal-Herriko erdal itsasoan.

Azken hogeit urte hauetan, euskara idatziari eta euskara mintzatuari eman diogu garrantzia, aldizkarietan, irakaskuntzan eta irratietan. Gure Herri Hizkuntza desagertzea zozala eta, euskaraz idazteak eta euskaraz mintzatzeko duen garrantzia ohartuak gara euskaltzaleak oro. Ez gara ordea aski ohartuak oraino, egunero euskaraz mintzatea bezain baitezpadakoa dela egunero euskara entzutea eta batez ere, egunero euskaraz irakurtzea. Erran nezake, egunero euskaraz irakurtzea beharrezkoa dela, egunero euskaraz hitzegiteko.

Urte bat honetan, iparraldean ere, badugu suertebat ezin hobea: euskarazko egunkaria egunero eskuratzeko ahalazatea. Lekuko, Euskal-Herriko eta Munduko berriak euskaraz irakur ditzakegu gaur egun. Herri euskaltzalearen suhartsunari esker bizirik dirau beste mirakulu bat. Dirulaguntza publikorik gabe baitago orainokoa...

Euskaraz irakurtzeko ohiturarik ez dugula? Frantsesez errexkiago irakurtzen dugula? Egia. Baina sail berri hau ere, erran nahi dut, egunero euskaraz irakurtzea, geureganatu behar duguna da. Arian ariz, irakurtzeko ohitura hartuko dugu; euskaraz izkiriatzeko, euskaraz irakasteko eta irati-telebistak entzunikusteko ohitura hartu dugun bezalaxe.

EUSKALDUNON EGUNKARIAK, zinez irakurle gutiegi dauka iparraldean. Ea ba, aurtan, irakurle hau doblatzeko desafioa altxatzen dugun?

## ABC

### Odol salatua

HBko kide askoren iharduera ez zigortzea denbora luzez onartzea eta alderdi hori lege kanpo uztearen artean, lehenbailen konpondu behar den alde handia dago.

Azken finean, iritzi publikoak Zuzenbidezko Estatuari exigitzen diona ez da HB lege kanpo uztea (hau eraginkorra izango zen ez dago batere argi), bai ordea fiskalak akusatzea eta epaileek zigortzea ustez delitu egin ahal izan duten HBko buruzagiak. Legeari aurre eta irain egin dioten HBko kide horiek ez badituzte legepean jartzen, Zuzenbidezko Estatuak ez ditu herriarrak Justiziaren babesean zainduko. Fartsa hutsa izango da.

EDITORIALA

## Diario 16

### Gaizkileen kontra, eraginkortasuna

ETak oraindik selektiboa izateko ahalmena badu, erakunde terroristaren aurkako polizia borrokak ere selektiboa izan



«Aprobetxa ezak kolega, kontrapasan gaude eta!!».

OROZ / DIARIO DE NAVARRA

behar du, Ertzaintza eta Atutxa sailburuak eduki asko erakutsi duten bezala, hauek gehiengoaren susmoa baieztatzen frogak lortu bait dituzte, ikerketa lan zaila egin ondoren: Herri Batasuna, LAB sindikatua eta ETA-ren arteko lotura, hain zuzen.

Hau da orain ikerketa bide nagusia, terrorismoaren aurkako borrokan aurrerapausu kualitatibo garrantzitsua eman da eta.

EDITORIALA

## LE FIGARO

### Trikimailu politikoa

Oposizioak 'konfidantza moztioa' egitea nahiago izango zuen, hori errefusatzeko gehiengo sinplea nahikoa izango zen eta. Ezarritako prozedurak

zentsura moztioa auzetza ekarriko du, eta honek gehiengo absolutua behar du, teoriarik komunisten botorik gabe lortu ezin dena.

Lehendakariaren ihardunbideak solidarioa izatera behartzen du talde sozialista. PSren barruan asko eta asko gobernu al-daketa eskatzen ari badira, zenbat ausartuko dira esanak eta ekintzak lotzeko aukera honetaz baliatzen? Dudarik gabe, bat ere ez. Ezta Michel Rocarden lagunak ere. **CHARLES REBOIS**

## EL MUNDO

### Zorroztasunik handiena ETaren aurka

Estatuaren politika antiterror-

rista egun osatzen duten osagai guztiak beharrezkoak dira. Baina, ikus genezakeenez, oraindik ez dira nahikoak.

ETak 92ko ospakizunen aurka egin duen desafio odoltsua gainditzeko, nola edo hala eramatea ez da problema. Izan ere, gero 1993a iritsiko da, eta ondoren 1994a, eta oraingo martxa ikusita, hondamendia eta heriotzaren bukaera epe labur edo er-tainera ikusi ahal izango dugunik ez du ezerk adierazten.

Irtenbide eraginkorragoak aurkitzea ezinbestekoa da. Eta ez hilketa andanarekin behingoz bukatzeko bakarrik. Baita terrorismoak gure gizartea pozointzea ekiditeko ere, bestela gorrotoa, jasanezina eta mendekua hartzeko grinak harrapatuko gaituzte.

EDITORIALA

## ¿Qué pasa? ¡Nada!

LUZIEN ETXEHARRETA



### URTARRILAREN

25ean, Ana Miranda PSOEko eurodiputatuak harriztu ziru-dien larunbat arrats horretan, Baionan, PSekoekilako bilera-tik ondorengo prentsaurrekoan: kanpoan, polizia sarakada batek ekarri 7 Pariserako gartzelaztean salatzeko, Trinkete Modernoaren leihoen azpian 50 lagun zabiliztan 'presoak etxera' oihukatuz. «¿Qué pasa?» zioen Miranda andreak, zinez kezkatu.

Prentsaurrekoaren ordena eta kazetariak ez nahasteko, ahapetik - baina EGUNKARIAko entzun ahal zuen - Odon Elorza Donostiako alkate sozialistak belarrira erran zion, inork dudari jar ez lezaken ziurtasunez «¿Nada!».

Artzai Mendiburuk 12 urte ditu eta aita gartzelan du iheslari bat aterpetzea gatik. RAIDeko polizia txanodun beltzak, amets gaistoetako mamu beltzak bezala, gainera jauzi egin zaizkio urtarilaren 21eko asteart goizeko seiretan. Arma sofistikatuek mehatxaturik, lurrean zabal zabala atxiki dute haur izitua, Ouveako harpean balira bezala.

Aste honetan Belfast edo Madrileko kale odoleztatuek, gazte torturatuek, 'nada' horren kontrapuntu beldurgarriak jartzen dizkigute. Jende zintzoak que-pasa-nadaka ari ote dira? Zauri eta min ezin jasan gehiegi badira: hauen egun luzeegien kondari noiz artekoa dugu?

Txinako esaera zaharrak zoriona iragartzen zuen auzitegiaren belarra sortuko zelarik eta medikua oinez zaldiz ibiltzeko ordez joango zelarik. Belar zitalak ugari ditugu kanpoan ere eta sendagileak suhiltzaileak bezala laurazka.

## Ertzaintza, hemengo polizia?

Otsailaren 4ean LABeko delegatuak Ooreretako zumardian bildu ginen Ertzaintzak egindako atxilotetak eta bertako egoitzan burututako izugarrikeriak salatu asmoz. Bertako bi gertaera nabarmendu eta salatu nahi nituzke, nire ustez oso larriak direlako. Bata: gu plazan biltzen hasi orduko, era lotsagabea gu filmatzeari ekin zioten eta horretan segi manifestazioa amaitu arte. Erakunde legala ginela eta zergatik ari ziren horretan galdetu zitzaizkion, horra erantzuna: «es libertad de expresión», erdaraz, jakina. Baina, gero, prentsako argazkilariei galerazi egiten zien ertzainak fotografia zitzaten. Bestea: zumarditik Ertzaintzaren koartel ondora manifestazioan iritsi ginenean, sobre bat Atutxa eta Martia-

renari entregatzeko koartelean erregistratu nahi izan genuen. Ez zegoela koartelean sartzerik, bera egingo zela sobrearen kargu. Guk ezetz, erregistratzea nahi genuela, edozein hiritarren eskubidea zela eta. Ezetz, ez zegoela koartelean sartzerik. «Eta zuek zergatik duzue eskubidea, gure egitzan sartu, nahi duzuen guztia harrratu eta eramateko?» Erantzunik ez.

Hau baldin bada «la policía de aquí», ederrak ikusteko gaude oraindik. Hastea besterik ez dute egin eta horrela jarraitzen badute, 'besteak' baino aluagoak izango diren susmoa hartzen diet. Beraz, enfrontamendua ere ez ote da beltzagoa izango?

JON URRUJULEGI

Pasaia (Gipuzkoa)

## EGUNKARIA- rekiko elkartasuna

Juan Mari Atutxa Jau-

nak Euskal Parlamentuan izandako azken agerraldian EGUNKARIA buruz egindako baieztapenek politikoki hankasartze haundi bat suposatzen dute. Demokrazi sistema batetan frogarik gabeko akusazioak onartezinak dira. Zuzenbidezko estatu batetan erantzukizun edo kulpabilitate pertsonalak ezin dira zigor kolektibo bihurtu.

Frogarik gabe ezin da EGUNKARIA, ETA eta Herri Batasunaren zaku berean sartu. Barne Sailburuak horren konbikzio politikoa eta morala badu Legebiltzarrean azaldu beharko luke, besteak beste. EGUNKARIA bera erakunde horretan eztabaidagai izan bait da duela oso gutxi.

Nere elkartasun demokratikoa adierazi nahi dizuet EGUNKARIAren izenean protesta egin duzuenoi.

XABIER GURRUTXAGA

Donostia

## GAIA JARRITA



## Neguko Joko Olinpikoak

Elurra eta izotz gainean han azkarrenaren gisan ordezkari bi Euskadik ditu izango dute zer esan zorte onena opa nahi diet zerbait lortzeko peskisan Albertvilleko Olinpiadak onuragarri ditezan.

ZIGOR ENBEITA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:  
MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Lehendakaria:  
JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria:  
JOXE MIEL ZUMALABE

Gerentea:  
INMA GOMILA

Zuzendaria:  
PELLO ZUBIRIA

Zuzendariordeak:  
NEREA AZURMENDI  
LUZIEN ETXEHARRETA  
INAKI URIA

Publizitatea:  
KORNELIO ROTETA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E  
Lege Gordailua: SS 800/90

## HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabiloak / 20.160 Lasarte-Oria /  
☎: 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Egoitza soziala, Pulizitatea eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1. / 20.010 Donostia / ☎ 46 90 22 /  
Faxa: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. lezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎: 17 80 78/79 /  
Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskuma. / 48002 Bilbo / ☎: 423 90 62 / Faxa: 423 94 60

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 2, Galuperia kaia. / 64100 Baiona / ☎: 59 59 35 75 /  
Faxa: 59 25 75 11